

Libera circulație a lucrătorilor în Uniunea Europeană

Rezoluția Parlamentului European din 15 decembrie 2011 referitoare la libera circulație a lucrătorilor în Uniunea Europeană

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluția sa din 25 octombrie 2011 referitoare la promovarea mobilității lucrătorilor în cadrul Uniunii Europene¹,
 - având în vedere articolele 21, 45 și 47 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și articolele 15, 21, 29, 34 și 45 din Carta drepturilor fundamentale,
 - având în vedere articolul 151 din TFUE,
 - având în vedere Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității²,
 - având în vedere Comunicarea Comisiei din 6 decembrie 2007 intitulată „Mobilitatea, un instrument pentru locuri de muncă mai multe și mai bune: Planul de acțiune european privind mobilitatea locurilor de muncă (2007-2010)” (COM(2007)0773),
 - având în vedere Comunicarea Comisiei din 18 noiembrie 2008 intitulată „Impactul liberei circulații a lucrătorilor în contextul extinderii UE” (COM(2008)0765),
 - având în vedere Comunicarea Comisiei din 13 iulie 2010 intitulată „Reafirmarea liberei circulații a lucrătorilor: drepturi și evoluții majore” (COM(2010)0373),
 - având în vedere Rezoluția sa din 5 aprilie 2006 referitoare la măsurile tranzitorii care limitează libera circulație a lucrătorilor pe piețele muncii din UE³,
 - având în vedere Raportul Comisiei către Consiliu din 11 noiembrie 2011 privind funcționarea măsurilor tranzitorii referitoare la libera circulație a lucrătorilor din Bulgaria și România (COM(2011)0729),
 - având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European privind identificarea obstacolelor rămase în calea mobilității pe piața internă a forței de muncă,
 - având în vedere articolul 115 alineatul (5) și articolul 110 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât dreptul de a locui și a lucra într-un alt stat membru al Uniunii este una dintre libertățile fundamentale ale UE, care garantează egalitatea de tratament și protecția împotriva discriminării pe bază de naționalitate, reprezentând în același timp o componentă fundamentală a cetățeniei Uniunii recunoscută de tratate; întrucât, cu toate

¹ Texte adoptate, P7_TA(2011)0455.

² JO L 257, 19.10.1968, p. 2.

³ JO C 293 E, 2.12.2006, p. 230.

acestea, resortisanții a două state membre se confruntă în continuare cu obstacole în calea exercitării dreptului de a ocupa un loc de muncă pe teritoriul altui stat membru;

- B. întrucât, conform Comunicării Comisiei din 11 noiembrie 2011, lucrătorii mobili din România și Bulgaria au avut un impact pozitiv asupra economiilor statelor membre care acceptă lucrători mobili;
- C. întrucât nu s-au raportat efecte negative în statele membre care nu au aplicat măsurile tranzitorii cu privire la libera circulație a lucrătorilor originari din statele membre care au aderat la UE în 2004 și în 2007; întrucât mai multe state membre au decis să mențină aplicarea restricțiilor de pe piața muncii față de resortisanții români și bulgari, mai mult din cauza presiunilor politice decât ca parte a unui efort justificat de prevenire a eventualelor efecte negative asupra economiilor lor și piețelor naționale ale muncii;
- D. întrucât, potrivit unor statistici recente, la sfârșitul anului 2010, lucrătorii mobili din România și Bulgaria cu reședința pe teritoriul altui stat membru reprezentau 0,6 % din populația totală a UE;
- E. întrucât afluxul de lucrători români și bulgari a avut efecte pozitive pe piețele țărilor gazdă, întrucât aceștia au fost angajați pe posturi sau în sectoare în care se înregistra un deficit de forță de muncă;
- F. întrucât, în cea mai recentă comunicare a sa, Comisia a afirmat că este mai probabil ca lucrătorii români și bulgari mobili să se afle în perioada productivă din punct de vedere economic a vieții lor, comparativ cu resortisanții țărilor gazdă, deoarece lucrătorii mobili cu vârsta sub 35 de ani din cele două state membre reprezintă 65 % din totalul migranților activi, față de 34 % în cazul UE-15;
- G. întrucât date recente publicate de Eurostat arată că lucrătorii mobili din România și Bulgaria nu au efecte semnificative asupra nivelului salariilor și a ratei șomajului din țările gazdă;
- H. întrucât fluxurile de mobilitate sunt stimulate în principal de cererea de forță de muncă și întrucât în această perioadă de dezechilibru pe piața muncii la nivel european, barierele tranzitorii pot împiedica dezvoltarea economică a întreprinderilor europene și pot submina dreptul de a lucra și de a locui pe teritoriul altui stat membru;
- I. întrucât lucrătorii români și bulgari se confruntă cu restricții parțiale sau totale ale libertății lor fundamentale de circulație, care se întemeiază pe principiul egalității de tratament recunoscut în tratate; întrucât, în același timp, mobilitatea transfrontalieră a lucrătorilor în sectorul „serviciilor” înlocuiește din ce în ce mai mult libera circulație a lucrătorilor și ar putea conduce la concurență neloială în ceea ce privește salariile și condițiile de lucru;
- J. întrucât libera circulație a lucrătorilor constituie un exemplu socioeconomic pozitiv atât pentru UE, cât și pentru statele membre, fiind un element determinant în contextul integrării UE, al dezvoltării economice, al coeziunii sociale, al perfecționării profesionale individuale, al combaterii efectelor negative ale crizei economice și al creării unei puteri economice mai solide, pregătită să facă față provocărilor aduse de schimbările de la nivel mondial;

- K. întrucât evoluțiile recente din societățile noastre, datorate mai ales schimbărilor industriale, globalizării, noilor modele de organizare a muncii, schimbărilor demografice și dezvoltării mijloacelor de transport, impune un grad mai ridicat de mobilitate a lucrătorilor;
- L. întrucât mobilitatea în interiorul UE este vitală pentru a se garanta faptul că toți cetățenii europeni au aceleași drepturi și responsabilități;
- M. întrucât în cea mai recentă comunicare a Comisiei se afirmă că perturbările de pe piețele naționale ale muncii sunt cauzate de diverși factori, cum ar fi criza economică și financiară și problemele structurale ale acestor piețe, și nu de afluxul de lucrători români și bulgari;
- N. întrucât lucrătorii români și bulgari reprezentau în 2010 doar 1 % din șomerii (cu vârsta între 15 și 64 de ani) din UE, în timp ce resortisanții țărilor terțe reprezentau 4,1 %, cifre care demonstrează clar faptul că lucrătorii români și bulgari nu au avut niciun impact asupra crizei piețelor muncii din diferitele țări;
- O. întrucât, în contextul recesiunii economice actuale de la nivel european, sumele de bani trimise de lucrătorii mobili în țările de origine pot avea un efect net pozitiv asupra balanței de plăți a țărilor din care banii sunt trimiși;
- P. întrucât anumite state membre au anunțat că intenționează să mențină restricțiile pentru lucrătorii români și bulgari până în 2014, iar alte state au anunțat că își vor deschide piețele muncii pentru toți lucrătorii din UE,
1. este de părere că mobilitatea lucrătorilor în UE nu ar trebui în niciun caz considerată o amenințare pentru piețele muncii din statele membre;
 2. solicită statelor membre să abroge toate măsurile tranzitorii în vigoare, dat fiind că nu există justificări economice reale pentru a restricționa dreptul cetățenilor români și bulgari de a lucra și a locui pe teritoriul altui stat membru; este de părere că aceste bariere sunt contraproductive pentru cetățenii UE; solicită aplicarea efectivă a clauzei preferențiale în întreaga Uniune;
 3. îndeamnă Consiliul să subscrie la cel mai recent raport al Comisiei către Consiliu privind funcționarea măsurilor tranzitorii referitoare la libera circulație a lucrătorilor din Bulgaria și România (COM(2011)0729) și să urmeze orientarea propusă atunci când evaluează dacă barierele tranzitorii sunt o măsură favorabilă și necesară;
 4. invită Comisia să propună o definiție clară a termenului „perturbări grave ale pieței muncii sau riscul de producere a unor astfel de perturbări”;
 5. invită Comisia să pregătească o serie de indicatori clari și o metodologie îmbunătățită bazată pe indicatori economici și sociali, în funcție de care să se poată evalua dacă există justificări clare pentru prelungirea restricțiilor parțiale sau totale impuse de state membre pentru a face față perturbărilor negative de pe piețele lor naționale ale muncii care ar putea fi provocate de lucrătorii români și bulgari, și să aplice această abordare și atunci când un stat membru solicită autorizarea de a aplica clauza de salvagardare;
 6. solicită Comisiei să publice în modul cel mai transparent posibil criteriile în temeiul

căroră unui stat membru i se permite să mențină barierele tranzitorii, ținând cont de efectele unei asemenea decizii asupra economiei UE și de justificările acceptate de Curtea Europeană de Justiție cu privire la interpretarea strictă a derogărilor de la libertățile fundamentale;

7. consideră că, în conformitate cu deciziile Curții de Justiție, statele membre care mențin restricțiile fără să furnizeze justificări socioeconomice clare și transparente cu privire la perturbările grave ale pieței muncii încalcă tratatele; invită Comisia să asigure, în calitatea sa de gardian al tratatelor, respectarea principiului liberei circulații;
8. solicită Comisiei și statelor membre să elimine perioadele tranzitorii de restricție, astfel încât cetățenii bulgari și români să se poată bucura de un tratament egal, așa cum prevăd tratatele, garantând astfel concurența loială între întreprinderi și împiedicând dumpingul social și economic;
9. observă că măsurile tranzitorii sunt contraproductive în ceea ce privește combaterea falselor activități independente și a muncii fără forme legale, întrucât lucrătorii care nu au dreptul să intre în mod liber pe piața legală a muncii aleg uneori să lucreze ca falși lucrători independenți sau ca lucrători fără forme legale, ceea ce conduce la abuzuri asupra drepturilor pe care ei le au în calitate de lucrători;
10. solicită UE-25 să consulte organizațiile patronale și sindicale înainte de a decide încetarea sau extinderea restricțiilor totale sau parțiale privind libertatea de circulație a lucrătorilor români și bulgari;
11. solicită statelor membre care intenționează să mențină restricțiile de pe piața muncii pentru lucrătorii români și bulgari să prezinte în mod clar și transparent o justificare completă, bazată pe criteriile și metodologia elaborate de Comisie și pe argumente și date convingătoare, incluzând toți indicatorii socioeconomiци relevanți, care a condus la concluzia că mobilitatea geografică generează o perturbare gravă a piețelor lor naționale ale muncii;
12. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.